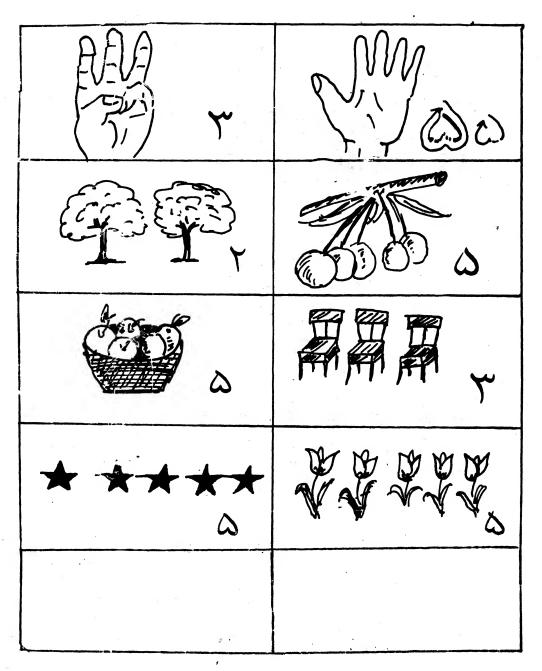
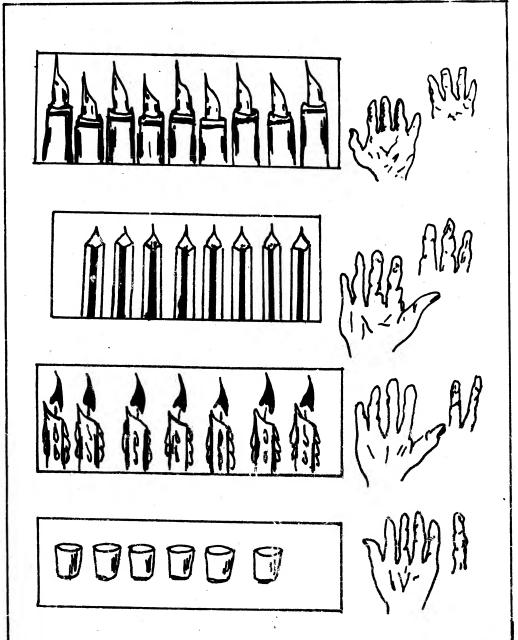
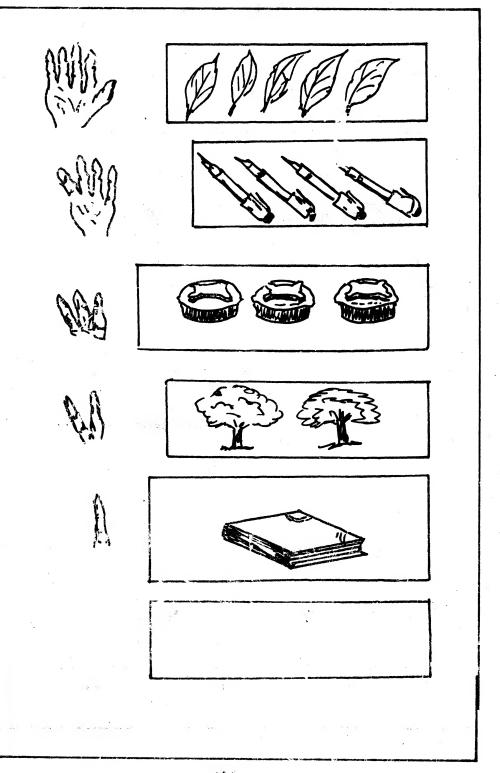

دښوونکي لپاره ؛ نهده کوه نکو ته ووايي چې په هر رسم کې خو ت تنکلونه دې ، د هغه مربوط عدد خخ کرښه چاپيره کړې د مثال په ډول په لهې رسم کې د دې نود د رې له عد نخخ کرښه چاپيرو شوې ده.

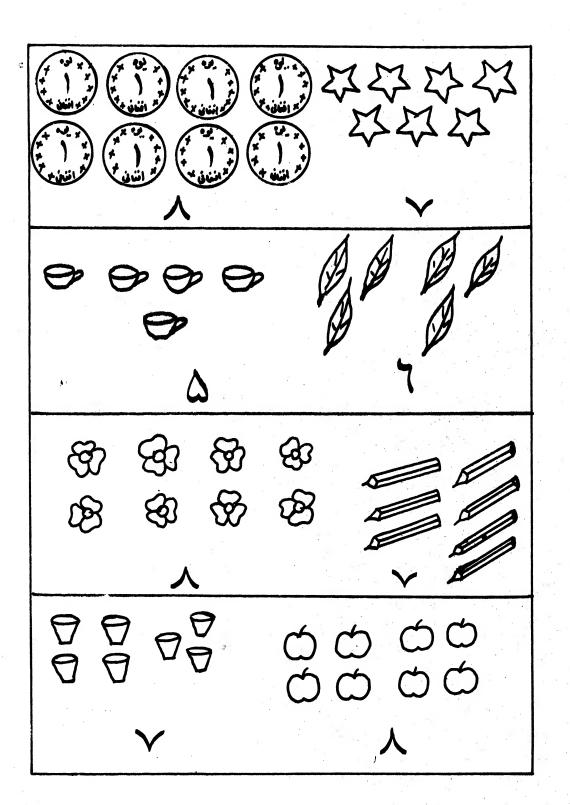

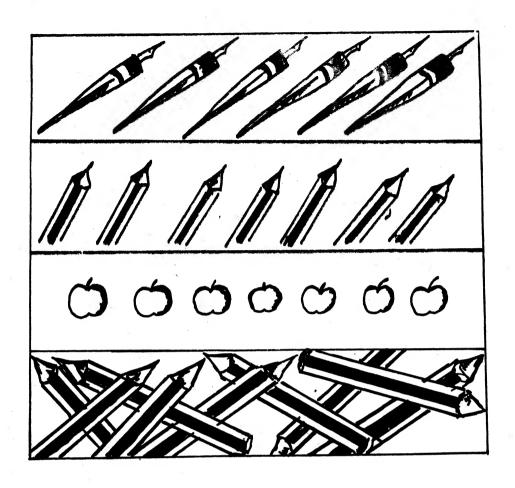
د ښوونکي لپاره : د ، ۵ ، عد د زيده کوونکو ته و ر وپيژنی او د هغه د ليکلو طريقه و ر و ښيئ .

2 2 2 2 2	***		
	٦٤.		
	*		
000	2000		
٣	~		
99999			
~	7		

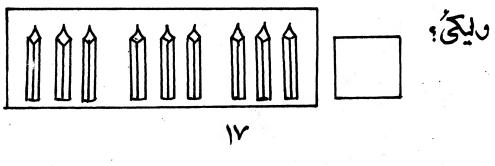

اوس دغه چوکاټ ته وگورې او د چوکاټ د شيانو د شمير سره سم خپلې گوتي پورټه کړي ؛

ديورقمي عددونودليكلوطريق، (A) . F . F .) . . 9 11 15

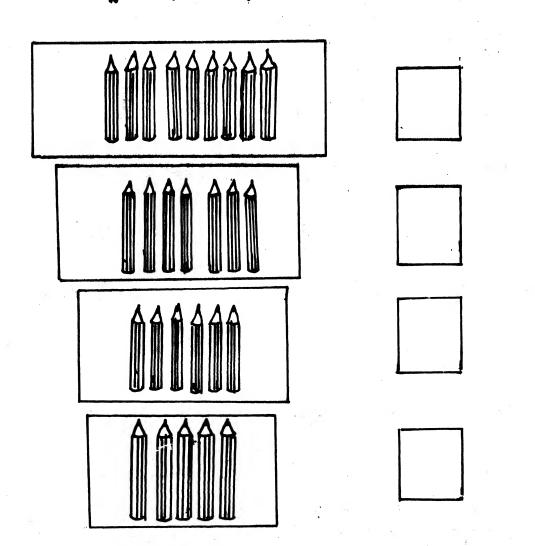
لەپررتىنوعدد ولنوچخە پداتسانە معلومىن يېچې دىس رقمي اعداد وترتولو و روكى عدد صفى ٠٠، او ډير زيات عدد ئينه، ٩، دى. كهچيرى دنه، ٩، پرعدد يونهات ڪرونو دوه رقبي عدد ورشخه لاسته رائبي چې د لسعد د په نامه ياديج.

پهلاندې شکل کې لس ۱۰۰، ښودل شويدې چې د لسو ۱۰۰، عدد د دوه رقي عدد و څخه تر ټلو د روکي عدد دی. د هـر چوکات داخاي شيان و شمير کي اود هغوشميري مفامخ تشوځايو کې

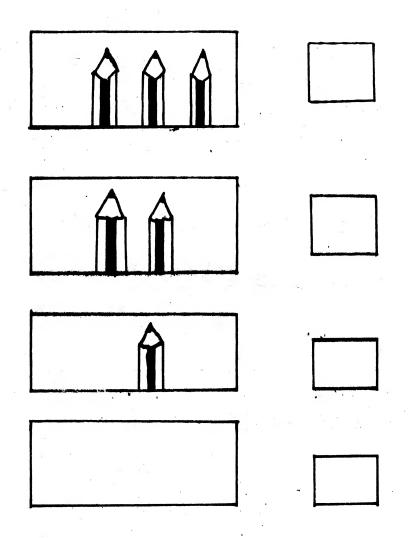

لوټ: ښوونکی دې د عد د ونو د ليکو ترتيب زده کو و نکو ته ورد ښيی او په هغوی دې څوځي وليکي .

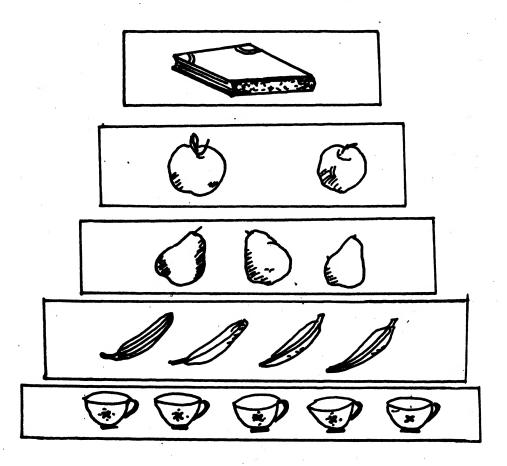
ښوونکی د ې د وړو تیگو، دلوبیا دانو ، د نخو د واو د اسې نورو محیلي سواد و پېم رسته شمیرل زد ه کو ونکوته ور نرد ه کړي .

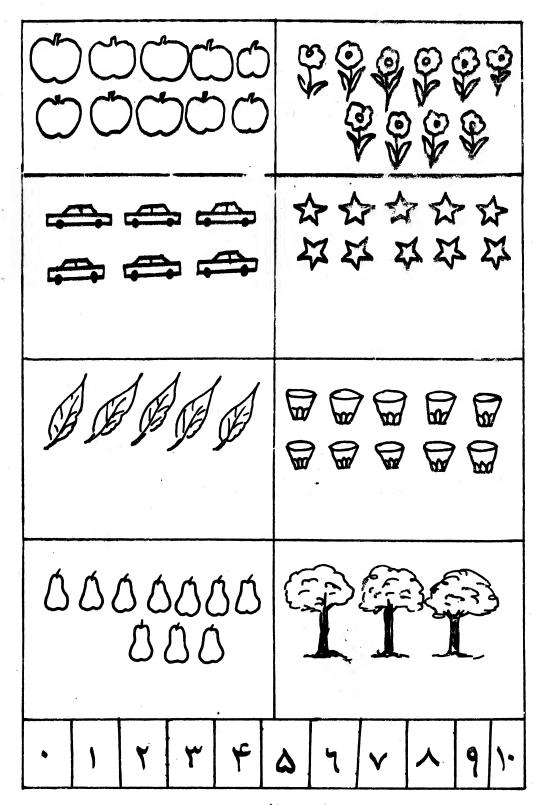

- دبني خواتش کايون په مناسبوعدد ويودک کري.

ب الملاحمن الرسيم المري فصل

لدصفر نخي ترده ، پورې د پررقي عدد ونو نه ه کول : لاندی چوکا ټونو ته وگوری و وا پئ چی هلته څه شیان وینی او په هره چوکاټ کی څو دانې د ې ؟

تمرين

- ۱. د ښي لاس تو تې مو وېشمېرى ؟
- ۲. دکین لاسگوتی سووشمیری ۹
- ٠٠ د دواړولاسونوگوتې مو و شميرۍ ؟
- ۴. د ښوونکي په لارښوونه دې هر نږد ،کو وټکی لس لور زد ،کو وټکي و شمېري ؛
- ۵. هرزده کو ونکی دې له ۱۱، څخه تن ۱۰ پورې عدد ويه ويتميري .
  - ١٠. پهخپله تخته باندې له ١٠، شخه تر ١٠١٠ پوچې عددوينه وليکئ
    - ٧. دلاندى جدول خالى تحايونه دككرى ؟

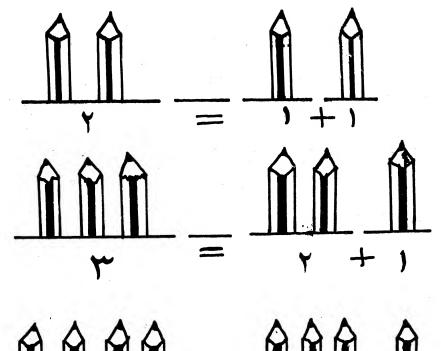
۵		4	1
u.	9	`	

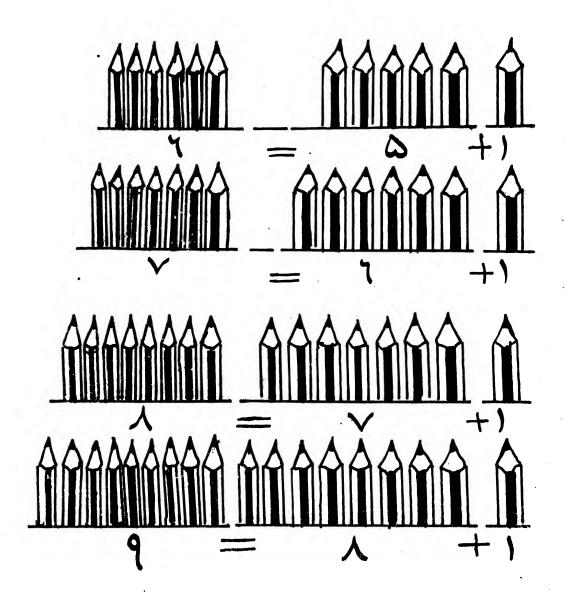
3	4		4	-
1.		. 人		٠ ﴿

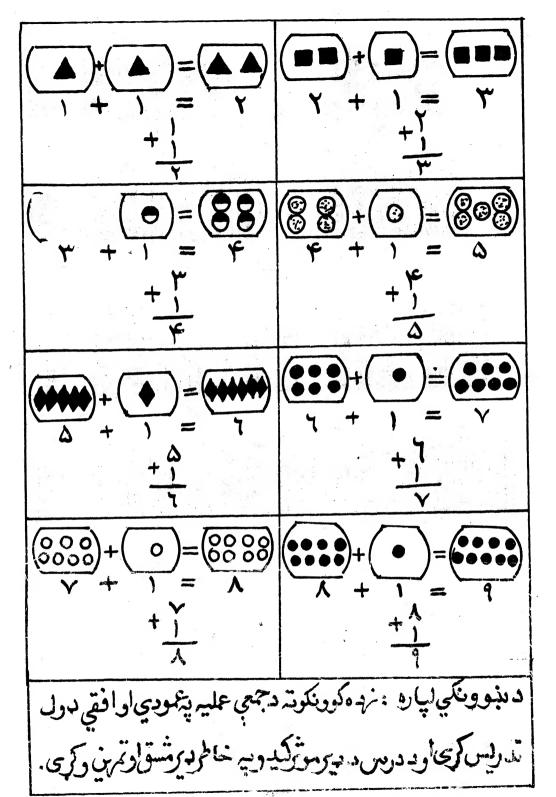
دوه هدفصل جمعیا یونجای کول

۱۰. هغديو رقمي عددونه جع کړئ چې حاصل يي له ۱۰، هغديو رقمي عددونه جع کړئ چې حاصل يي له ۱۰، هغديو رقمي عددونه وي

۲. دجعی ۱+، اومساوی ,=، نښوياعلاموپيژندل.

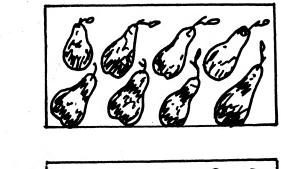

بنورنكى دې يورتنى مثالوب ئرده كورنكو تى مع في كري .

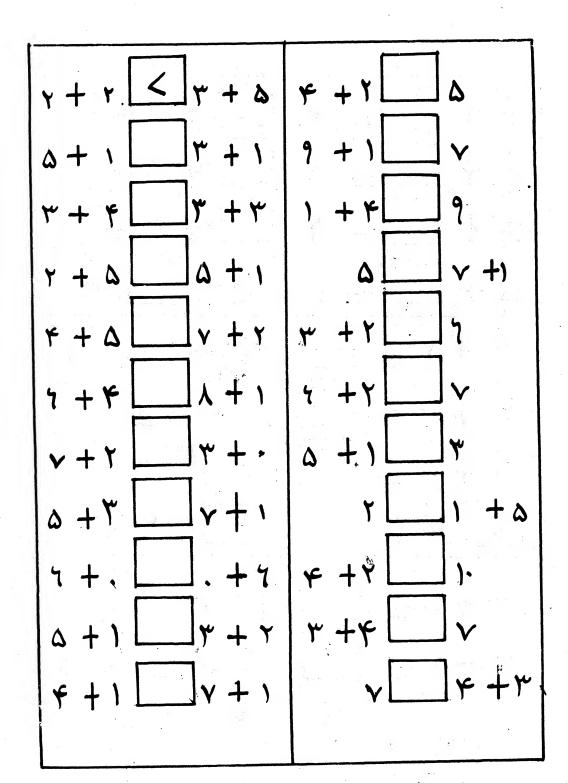
تمرين

دالاندې شيان وشميرى ارپه مخامخ تشولحايونوكې يې صحيح عددونه وليكى ؟

لاندې پوښتنې حلکړ تی ؟

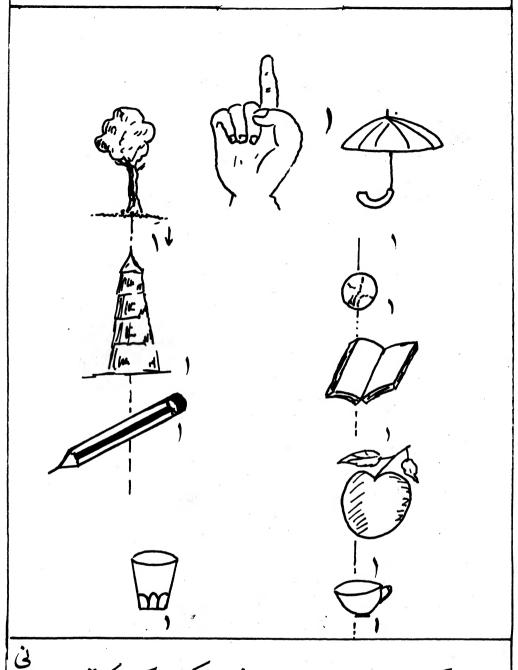
د ۱۱ خخه تر ۹۹ پوی د دوه رقمي عددونو نرده كول

تاسوله ۱۰ دعدد (چې ترټولوکوچنی دوه رقمي عدد-دى، لوستل اوليكل نه ه كرل ، اوس غوار و له ١٠ څخه د بورته دوه رقمي عدد ونود لوستلوا وليكلوط ويقه و منيو. که د ۱۰ پرعد ديو ور نړيات کرو نوی عد د چې يوولس

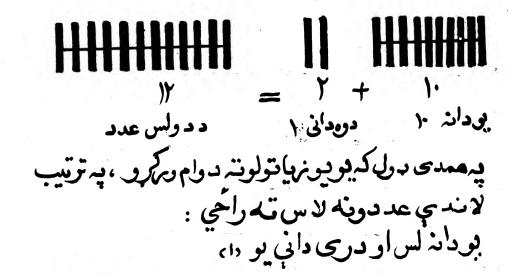
يوميربي لاسته رائحي يج لديودانه بورا، اوله يودانه ، ا شخه

جوړښوی اوپه دې د ول ښودل کېږي :

يودان (۱۰ يرعدد دوه ور زيات کړو نوی عدد چې د ولس نوميري لاستدرائي چې له يوداند ۱۰۱، او دوه دانى يو شخه تشكيل شوي دي او پردې ترتيب ښودل كيږي.

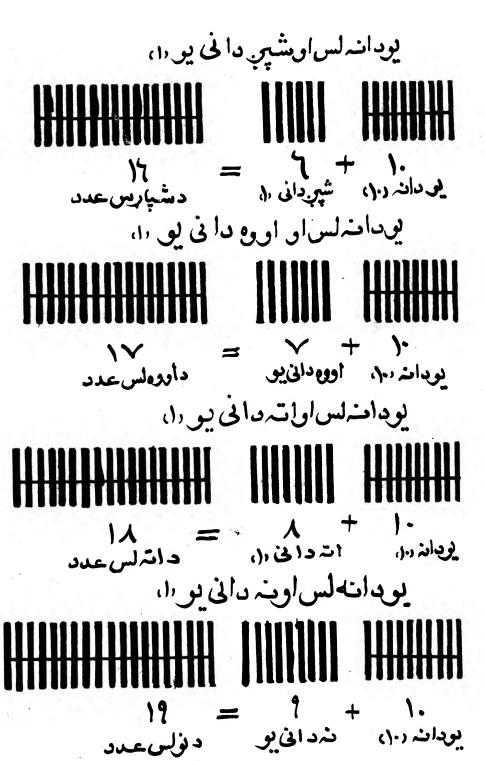

نى دښوونكي لپاره ؛ ديوعدد په دېروثالونو كې نه ده كوونكوته و هوپين د شوونكي لپاره ؛ ديوعدد په دېروثالونو كې نه ده د د د ليكل هغرى ته و مروښي .

یودانه (۱۰ + ۳ = ۳۲ یودانه (۱۰ دیارلس عدد یودانه لس ارتفلورد انی یو ۱۰

بودانہ (۱۰ کے ۲۳ ہے ۲۰ ابنی انہ (۱۰ کا بودانہ (۱۰ کا بودانہ اس او پیکہ دا ہے ہو دا،

يودانه لساولسداني يور(،

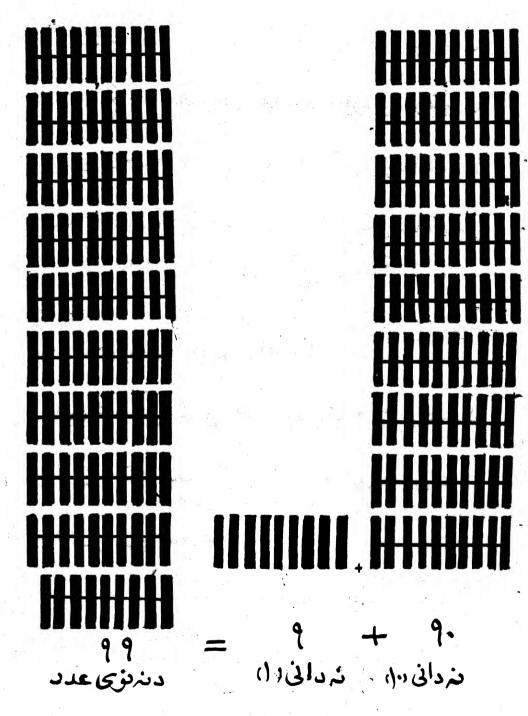
د به دې توگه کولی شوچې د ۲۲، ۲۳، ۲۴، ۲۰، ۲۹

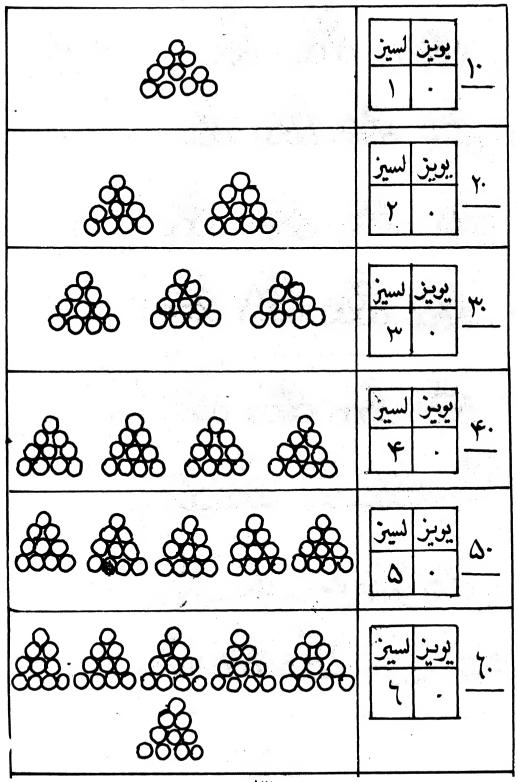
دووداني لس اولس داني يو. ١. ر دورش عدد درهد دانی اسال یوداندیوده ٩٠ تر ٩٩ يورې عدد رنه چې د تطريبت ، پنځوس ، سپيه اويا ،اتيا، لؤي اون نوي عدد ونوب نوم ياديري به بديورة دول ديوداندي اولسدانه ي بندلونو به واسطه ومبيو، د مثال په ډول د ۹۹ او ۹۹ عدد د د شال په نظا کې نيسو

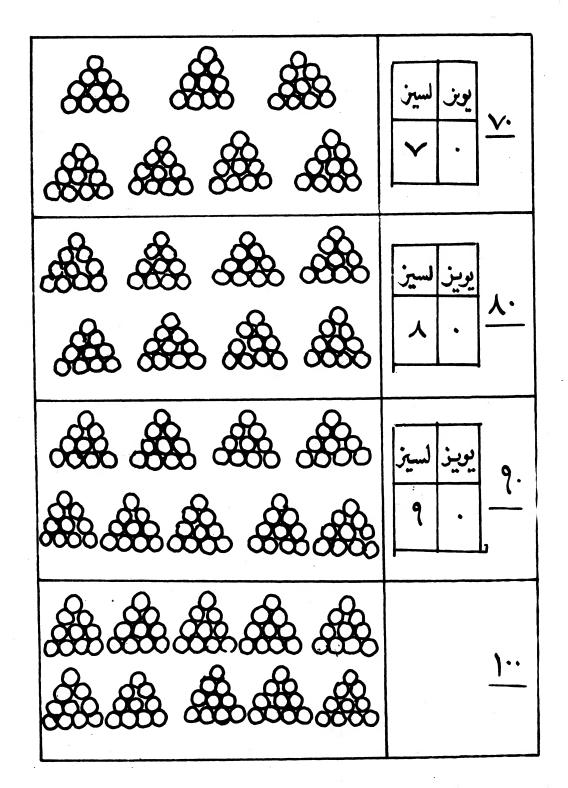
اوداسي يى بنيس. نه دانی اس اواته دانی یودا،

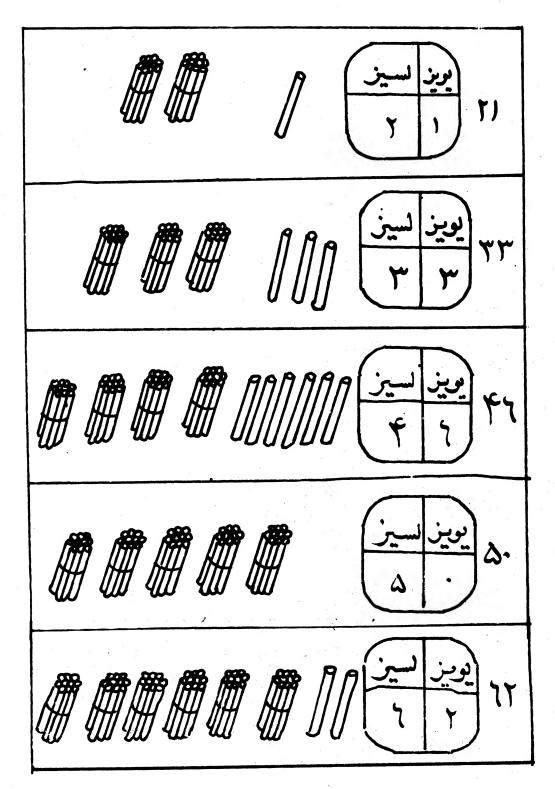
۱۹۰ لم ۹۰ عدد مندانې ۱۲۰ اته داني و داته نوی عدد

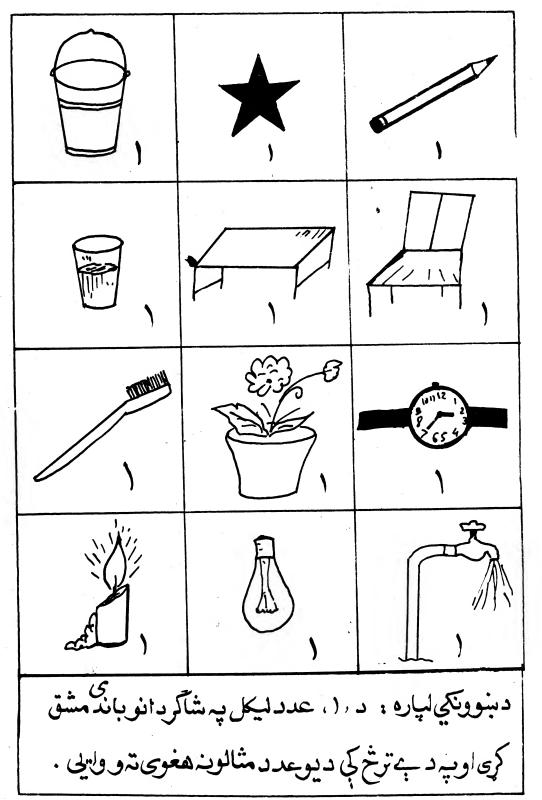
فدراني لس اوت داني يو ،،

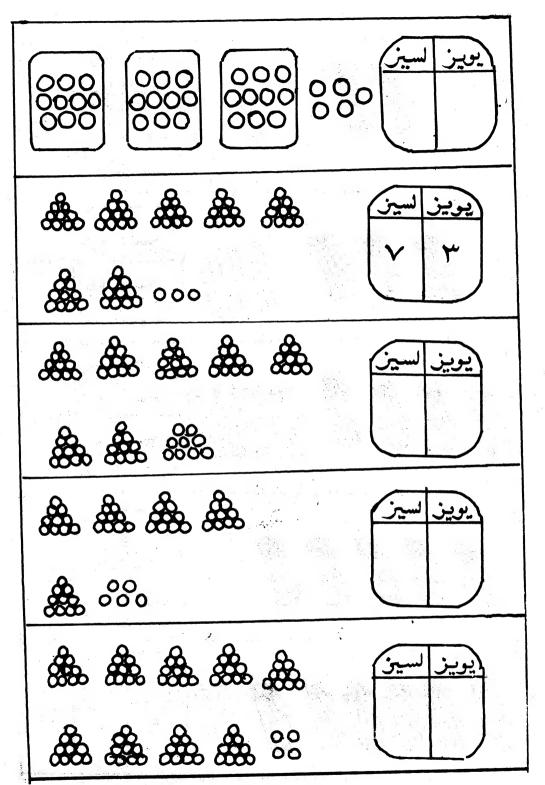

له ۱۰، شخه تر ۵۰۰ پورې لاندې عددوينه وليکي ؟

دربمفصل له يوه شخه ترسلو پورې عددونه ولولى ؟

1. 9 A V 7 A F T T. 19 11. 17 13 18 18 - 17 7. 79 TX TV F7 TA 74 77 77 Y) 31 ۵.49 44 47 47 41 41 41 41 7. 29 al av at as at at ۵۲ 2) Y- 19 11 1 Y 11 10 14 14 77 1. 11 11 41 BALLA VA VA VA VA VI የ ለየለለ ለ۷ ላኒ ለ۵ እት ለሞ ለነ 1. 99 91 98 97 97 97 97 91

تمرين

د لاندې جدولتش ځايون په مناسبوعددونو د کاکړي ؟

	9				۵				1
7.			W		·	14		17	10
٣.	-	.*	2	77					71
		7%					٣٣		
	49				40	·			

١		٣			·				
	111		14				·	×	
	iii					·			
71				20				. 13	
	-						Y	• · · ·	۵.
-		۵۳							
					44			·	
		,		-			,		
		A							
						<u>L.</u>			1

له يو همخه ترسلوپورې د عدد ونو د لرستلو اولى يکلوت مرين .

١	۲	1 · · ·	÷	,	4				١٠
))	11	·	-		ŧ.		1		7.
41			74			*		49	
41		44				·	7%		
		44		*			47		۵.
								-	
۵.	49	41			40	44	١		
4.		77			3	-			41
-	-	YA							
۲.			1	·	10				11
١.	-		,				4	7	1
	,								
				,		,	•		•

شکورم فصل دیورقمیعددونوجعکول

دجمع كولوسو الوندر

$$\frac{1}{10}$$

لددوه رقميعددونوسره ديورقميعددوسس جمع کول چې حاصل يې د ۲۰، څخه نهات نشي . حل شوې پوسنتنې، + 0 + 7 + 4 14 1 + 7 +)

11

+11

14

17

19

19

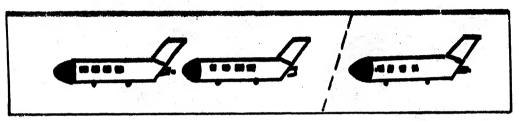
14

+ 4

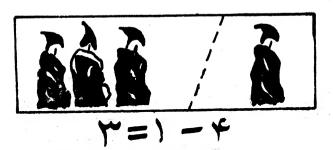
11

پنځم فصل د شکلونوپېرسته دعد د ونو بيلول يا تفهيول

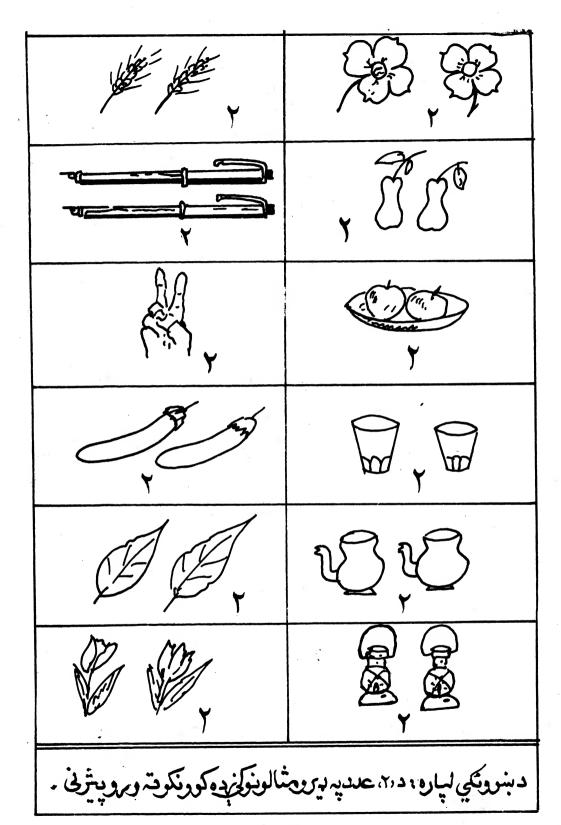
دبيلول يا تغريقولوعسلامه (ــ)

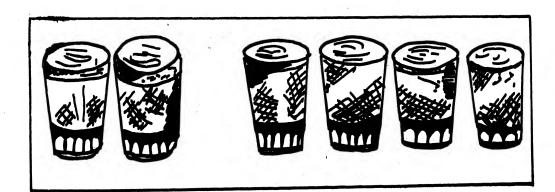

イ=1-m

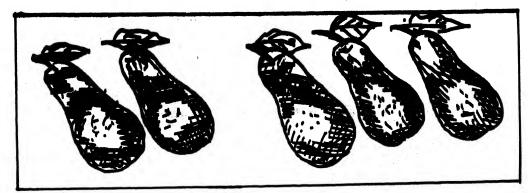

مناغلی ښوونکی دې دا (مر) د جدايي او دا ۱ –) د منفي نښې نږده کوونکوټ وبر و مښيي .

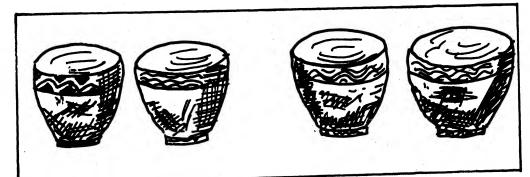

アードート

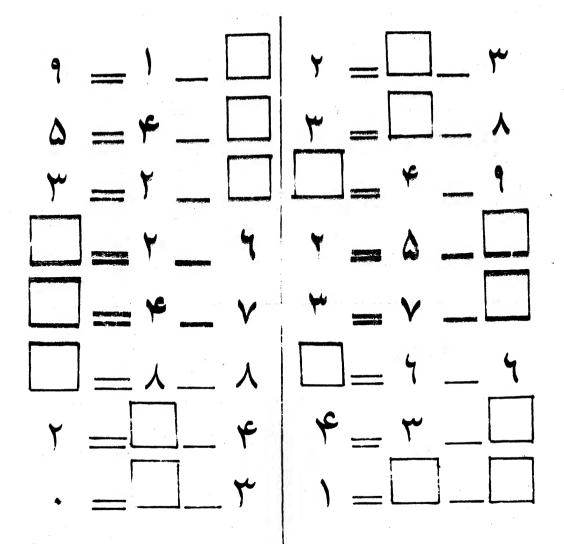

Y= Y- Q

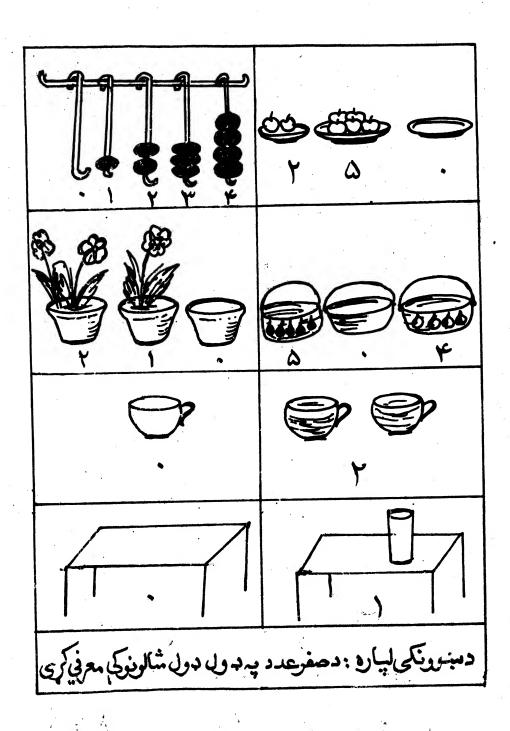

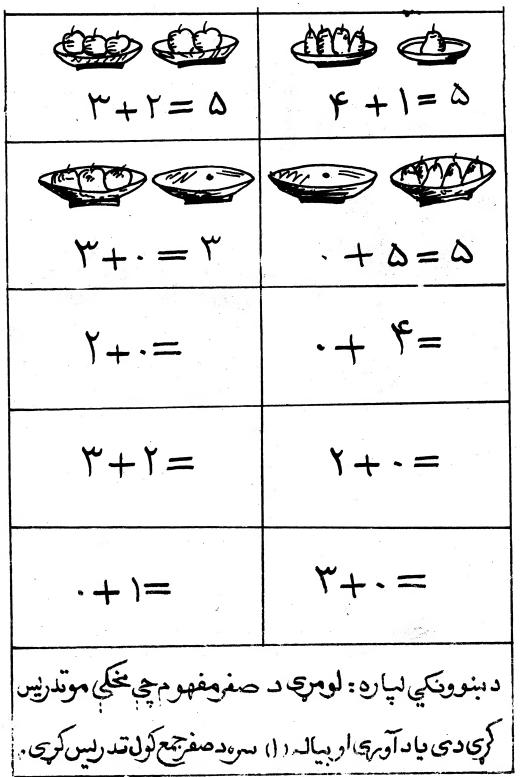
イ=イード

داحلشوې پوښتنې ولولى :

د بنو دنکي لپاره د جمع اومنفي دعمليومشق اوتم اين .

1-1=.		Y-1=1	- 1
٣−1= ٢	~~-~~ 1	4-1=4	- <u> </u>
۵-1=4	۵ -1 *	ゲー 1=	-1
Y-Y=	- 4	√- /=	
۵-)=	<u>- 1</u>	۳-۲=	- ~~"~~
4-4=	k	۵-۲=	- Y
۵-۵=	- 3	4-4=	-4
アー ア=		4-1=	AUGRA)

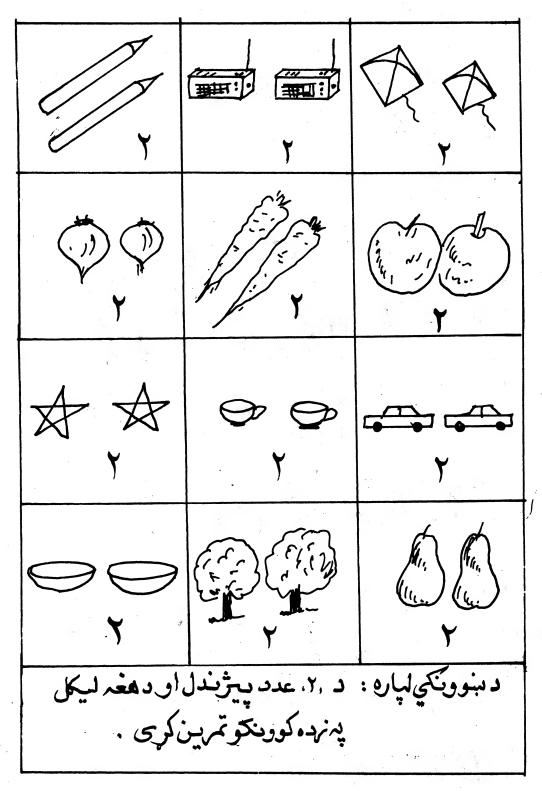
شيرم فصل

له ۱۰ خخه تر ۱۰۰ پورې لاندې عددونه ولسيکي ،

1. 9 1 2 2 4 4 1 T. 79 TX TV 77 TO TF TF YI 4. 46 LY AL LO LE AL AL AL 0. 44 tv 41 to 44 th 47 41 7- 09 BLOV OF BOOK OF 27 v 79 1x1v 11 10 78 75 47 41 1. YI VA VV VI VO YY VY 1 .. 99 91 94 97 97 97 97 91

ديورقمي او دوه رقمي عدد و نوجمع

49

$$\frac{+ \frac{7}{9}}{79} + \frac{+ \frac{7}{4}}{79}$$

$$\frac{+ \frac{7}{9}}{79} + \frac{+ \frac{7}{4}}{79}$$

$$\frac{+ \frac{7}{9}}{79} + \frac{7}{11}$$

$$\frac{+ \frac{7}{9}}{79} + \frac{7}{11}$$

$$\frac{+ \frac{7}{11}}{79} + \frac{7}{11}$$

$$\frac{+ \frac{7}{11}}{11} + \frac{7}{11}$$

$$\frac{+ \frac{7}{11}}{$$

1.00

ديورةميعددوبوتفريقول لهدوه رقميعدد وبنوضخه

70 --- 4 FA 41 __Y __ r 41 41 44

44

لدده رقمي عدد ونو څخه د د وه رقمي عددونوتقريقول ،

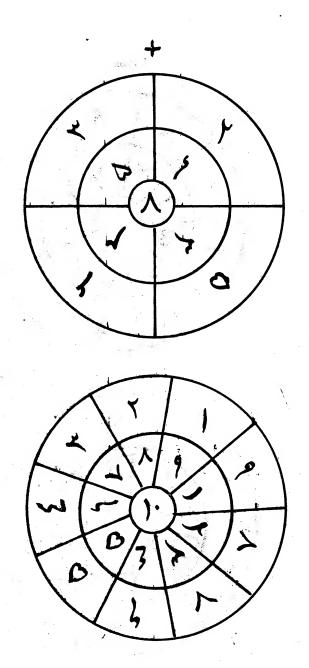
د ښو ونکي لپاره ؛ زده کو ونکو ته لار پښودنه وکړې چې د تفريق په عليه کې له يوييز ده يويز اوله لسيزينه لسيز تغريق کړې .

تمرين ؛ د تفريق لانبي سوالوينه حل كرى ؟

\ \	\	14
— Y	— Δ	 4
. 45	3	***************************************
, ·	*	

Ym	79	11
<u></u>	— ~~`~~	<u> </u>

د دوورقمي عددونود جمع اوتفريق سوالونه الاندې سوالون حداري و

6.421

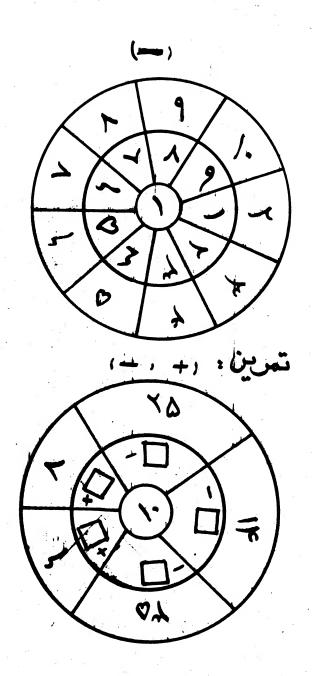
MOE

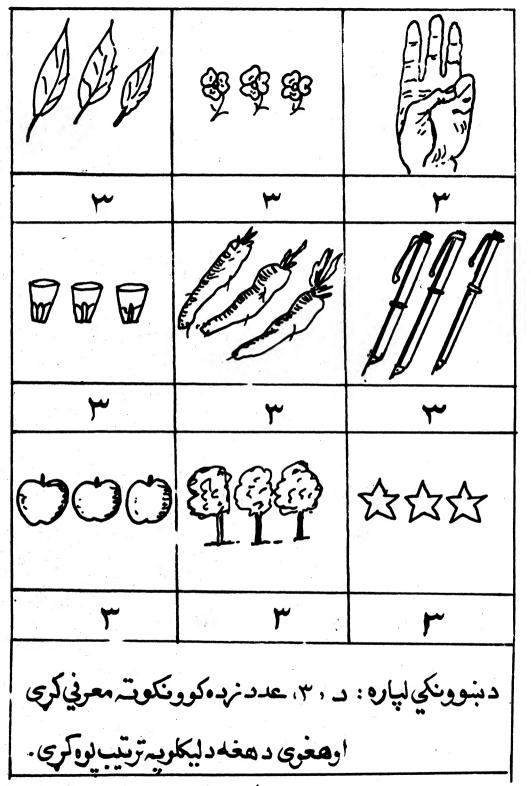
په ماین باندی لاسوهل دسر خطر لری!

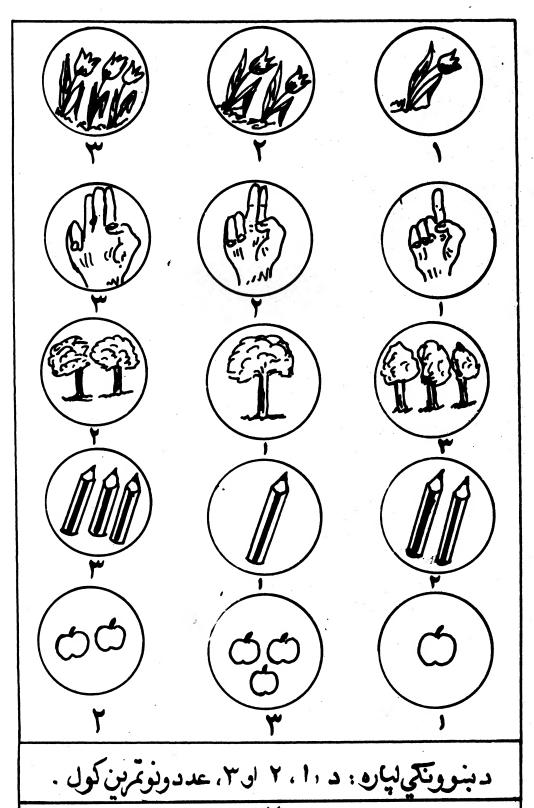

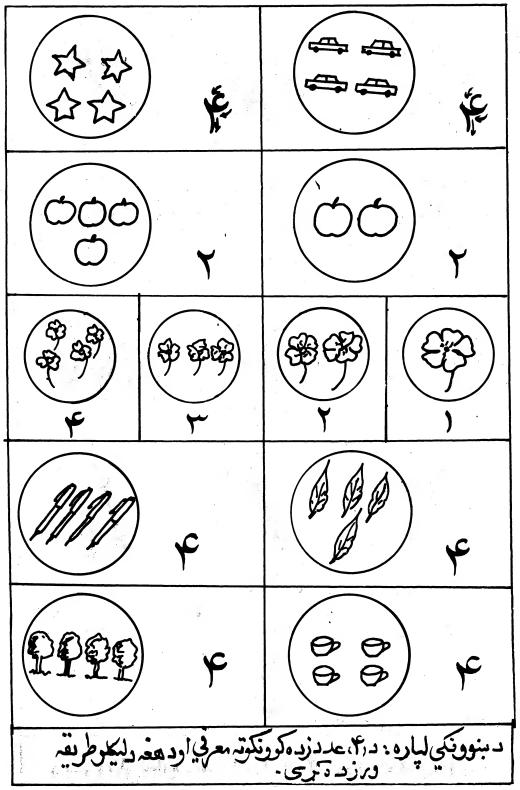
دافغانستان له پاره تعلیمی پروژه دچاپ حق محفوظ دی طبع: داكبر مطبعه

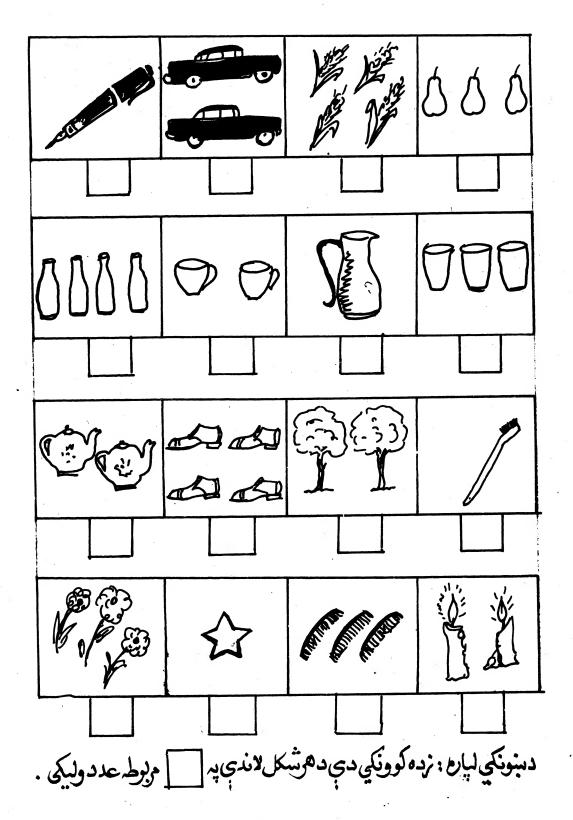

Y

- ١٣- ښوونکی بايد دندريس په وخت کې خپل زده کوونکي ارزيابي کړي.
- ۱۶ نموونکی ته لازمه ده چې دزده کوونکو په منځ کې دښه نيت او ورور ولی فضا برابره کړی .
  - ه ۱ ښوونکی باېد خپلو زده کوونکو ته په تدريبس کې برخه ورکړي.
- ١٦- ښـوونکي دې ددرس دمو تره کېدوپه خاطر خپل زده کوونکي ويېژني.
- ۱۷ ښوونکي دې ددرس په پای کې زده کوونکو ته دپوښتنو کولو حق ورکړي .
  - ۱۸ ښوونکي دي زده کوونکو ته کورنې وظيفه ورکړي .
- ۱۹ ښوونکی دی په تدريس کې له محيطي ، ساده او ارزانو مواد و څخه کار واخلی .
- ۲۰ ښوونکي دې په داسې ډول د زده کوونکو پوښتنوته ځواب ووايي چې په راتلونکی کې د دوځ دپوښتنو کولو استعداد کمزورې نشي .
- ۲۱ ښوونکی دې زده کوونکي وپوهوي چې ددې کتاب تمرينونه خپلو کتاب تمرينونه خپلو کتاب تمرينونه خپلو

دافغانستان له پاره تعلیمی پروژه دچاپ حقّ محفوظ دی طُبع: داکبر مطبعه دافغانستان اسلامي امارت دښوونې او روزنې وزارت د تأليف او ترجمې رياست

دلومړی ټولگي لپاره

ليكوال: شاه محمد

کال: ۱۳۷۸

الب حساب دلومړی ټولګي لپاره

> المیکوال: نشاه محمد بیا کتونکی: ټاکل شوی هیئت

بِسُمِ اللهِ الرَّحَمٰنِ الرَّحِيمِ

په هیواد کې د اسلامي انقلاب له بریالیتوب را وروسته د هیواد په ټولنیز رغښت کې اساسي بدلونونه رامنځ ته شول . له دې اساسي بدلونونو او ټولنیزو څرگندو غوښتنو سره سم د ښوونې او روزنې وزارت وپتیله چې د ښوونځیو تعلیمي نصاب د ښوونې او روزنې په برخه کې د اسلامي دولت له پالیسیو او اهدافو سره سم د اسلام د سپیڅلې دین پر اساساتو و دروي . له همدې امله نوې تعلیمي نصاب جوړ او د لازمو پړاوونو له تیرولو وروسته په عمل کښې پلې شو .

د نوې تعليمي نصاب پلي كولو دا اړتيا رامنځ ته كړي چې په دغه نصاب كې شامل مضمونونه د نويو مفرداتو له مخى له سره تدوين او تأليف شي . له نيكه مرغه د جهاد په څوارلس كلنه موده كې د هيواد د اولاد دسمو روزلو په خاطر يو شمير درسي كتابونه د تعليمي مركز له خوا له هيواد نه بهر (پيبوركې) تدوين او تأليف شوي وو . دې كتابونو د حجم او محتوا له مخې د هغه وخت له غوښتنو او شرايطو سره سمون درلود، خو د اسلامي دولت له برياليتوب را وروسته زمونږ د تولني د څرگندو اړتياوو او په هيواد كې د ښوونې او روزنې د مركزي سيستم له مخې بايد ددې كتابونو په متن او محتوا هر اړخيزه نوې

کار لپاره ددواړو لوريو دماهرانو او علمی غړو يو گړ کميسون په کار پيل وکړ.

دکمیسون غړو دنوو مفرداتو له مخې له اول ټولکي څخه تر دریم ټولگي پوري په درسي کـتابونو له سـره کـتنه وکـړه او په هغـو کې داسـلام دسپـڅلی دین له اساساتو، دافغانسـتان داسلامی دولت دپالیسي او فرهنگی اهدافو سره سم او دافغاني ټولنی دغوره ارزښتونو په نظر کې نیولو سره، دعلمی او فرهنگی معیارونو پر بنسټ، په ملي او بین المللي سطح دهیواد دبچیانو دښوونې او روزنې لپاره لازم بدلونونه راوړل شول. دپورتنیو غوښتنو له مخې یی دمضامینو په مفرداتو له سره په نوی کتنی سره ددرسي کتابونو متن او محتوا اصلاح کړه. په همدی ډول د تعلیمي مرکز دمؤلفینو او دتألیف او ترجمې دریاست ددیپار قنتونو دغړو له خوا په گډه سره له ٤ څخه ۱۲ ټولگي پورې په درسي کتابونو نوی کتنه وشوه او په هغو کښی لازم بدلونونه راوړل شول.

هیله لرو چې دا هلې ځلې، پدې سره په پوهیدلو چې ددرسي کتابونو تجدید نظر یوه اوږده پروسه او له پلي کیدو څخه مخکي دازمایښتونو او دتجربو دسرته رسولو مستلزم ده، دکار پیل وي او دلوي خدای جل جلاله په مرسته خپلو سپیڅلو اهدافوته ورسیږو. هیله مند یو چې دهیواد دمحترمو پوهانو، مسلکي شخصیتونو ښوونکو او نورو مینه والو هر اړخیزي مرستي او رغنده وړاندیزونه زموږ ددی کار دبشپړ بری ضمانت وکړی.

> و من الله توفيق دتاليف او ترجمي رياست

دښونکې لپاره لارښود:

- ١- ښوونكى بايد له پاكو جامو سره ټولگى ته ننوځى .
- ٢- ښوونكى بايد ټولگى ته له ننوټو مخكى درسى پلاڼ واري .
  - ۳- درسىييلان بايد د درسي ساعت مطابق جوړ شي .
- ٤- ښوونكى په تدريس كي له ډول ډول روشونو څخه كار واخلي .
  - ٥- ښوونكى بايد په ټاكلي وخت ټولكي ته داخل شي.
- ٦- ښوونكي بايد خپل گان دېو همكار په توگه زده كوونكو ته وروپېژني .
- ٧- ښوونكي بايد دنوى درس په پېل كى بسم الله الرحمن الرحيم ووايي .
  - ٨- ښوونكى بايد ټولگي ته دننوتو په وخت كې سلام واچوي .
    - ٩- ښوونکي بايد دتدرېس لپاره ښه فضا برابره کړي .
      - ١٠- ښوونكى بايد درده كوونكو حاضري واخلي .
- ١١- ښوونکي بايد بزده کوونکو کورنی کار وگوري آو اصلاح يې کېږي .
- ١٢- د (كلمو الناس على قدر عقولهم) مقولي په نظر كې نيولو سره
  - سوونكى بايد درده كوونكو له سويي سره سم درس وركري .